

५० कोटी वृक्ष लागवडीअतर्गत लावलेल्या रोपांचे
संवर्धन व संरक्षण करण्याची कार्यवाही करण्या
साठी जिल्हास्तरीय समिती गठित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: सावि-२०१८/ प्र.क्र.१११/ फ-११

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक :- २१.१२.२०१८

वाचा :-

१) महसूल आणि वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: सावि-२०१६/ प्र.क्र. ८०/फ-११, दि. १०.१०.२०१६

प्रस्तावना

राष्ट्रीय वन नीती १९८८ नुसार देशातील वनांखालील क्षेत्रांचे प्रमाण एकूण भूभागाच्या कमीत कमी ३३% असणे आवश्यक आहे. सद्यस्थितीनुसार राज्यातील वन आणि वृक्षाच्छादन क्षेत्र २० % आहे. या क्षेत्राची भरीव वाढ करणे क्रमप्राप्त आहे. या करिता सन २०१७ पासून ३ वर्षात राज्यात ५० कोटी वृक्ष लागवड करण्याचे निश्चित करून त्याअनुषंगाने वृक्ष लागवड करण्यात आली आहे. उपरोक्त संदर्भ क्र. १ व २ येथील शासन निर्णयान्वये वृक्षारोपण कार्यक्रमातील वृक्ष लागवडीपासून संगोपनापर्यंत नियोजन, अंमलबजावणी आणि संनियंत्रण याकरिता राज्यस्तर, जिल्हास्तर, तालुकास्तर आणि ग्रामस्तरावर समित्या स्थापित करून. सदर समित्या पुढील ३ वर्षांच्या कालावधीमध्ये स्थायी समित्या म्हणून कार्यरत राहतील अशी तरतूद करण्यात आली आहे. सदर वृक्ष लागवडीच्या कार्यक्रमांतर्गत वनेतर क्षेत्रात जी रोपे लावलेली आहेत त्या जिवंत रोपांची टक्केवारीचा (Survival & Growth) वेळोवेळी आढावा घेण्यासाठी समिती स्थापन करणेबाबत औरंगाबाद येथील वरिष्ठ वन अधिकाऱ्यांच्या बैठकीमध्ये सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. त्यानुसार लागवड केलेल्या वृक्षांच्या संरक्षण आणि संवर्धनाच्या अनुषंगाने प्रभावी अंमलबजावणी होण्यासाठी राज्यात प्रत्येक जिल्ह्यात जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली जिल्हास्तरीय समिती स्थापन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

प्रस्तावनेत नमूद केल्याप्रमाणे वृक्ष लागवड कार्यक्रमात वनेतर क्षेत्रात लावलेल्या रोपांचा आढावा घेण्यासाठी (Survival & Growth) राज्यात प्रत्येक जिल्ह्यात जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली जिल्हास्तरीय समिती स्थापन करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	पदनाम	
अ.क्र.	अधिकारी / संस्था	पदनाम
१	जिल्हाधिकारी	अध्यक्ष
२	विभागीय वन अधिकारी (सामाजिक वनीकरण)	सदस्य सचिव
३	जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी	सदस्य
४	उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी	सदस्य
५	उप जिल्हाधिकारी (रोहयो)	सदस्य
६	कार्यकारी अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग	सदस्य
७	जिल्हा कार्यालयातील निवृत्त वनाधिकारी	सदस्य
८	जिल्हाधिकारी यांचेकडून निवडण्यात येणाऱ्या २ स्वयंसेवा संस्था (NGO)	सदस्य

३. तसेच उपरोक्त समितीची कार्यकक्षा पुढील प्रमाणे आहे:-

- १) महिन्यातून प्रत्येक वनेतर यंत्रणांच्या किमान २ रोपवनांची तपासणी करणे व वस्तुनिष्ठ अहवाल छायाचित्रांसह विभागीय आयुक्त, महसूल यांना सादर करणे तसेच जिल्ह्यातील सर्व रोपवनातील दरमहा जिवंत रोपांच्या टक्केवारीचा आढावा घेणे तसेच जिवंत रोपे ८० % पेक्षा कमी राहणार नाही, याबाबत उपाययोजना करणे.
- २) यंत्रणानिहाय उत्तम कामगिरी केलेल्या यशस्वी (८० % पेक्षा अधिक जिवंत रोपे व समाधानकारक वाढ) रोपवनांची निवड करणे, तशा यंत्रणांना व समन्वय अधिकारी यांना जिल्हास्तरीय समितीने १ मे, १५ ऑगस्ट व २६ जानेवारी या दिवशी उत्कृष्ट कामाकरिता प्रमाणपत्र देवून त्यांचा गौरव करणे.
- ३) सर्व अभिलेख तपासणी दरम्यानची छायाचित्रे इत्यादी अभिलेख उप जिल्हाधिकारी (रोहयो) यांचेकडे संग्रहित करून विभागीय आयुक्त, महसूल यांना त्रैमासिक अहवाल पाठविणे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८१२२११७१९१६४४१९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वीरेन्द्र तिवारी)

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (मंत्रालय)

प्रत,

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
३. व्यवस्थापकीय संचालक, वन विकास महामंडळ, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
४. सर्व विभागीय आयुक्त.
५. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद.
६. सर्व जिल्हाधिकारी.
७. महालेखापाल (लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर.
८. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर.
९. निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई.
१०. अप्पर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
११. अप्पर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (माहिती, तंत्रज्ञान आणि धोरण) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
१२. मुख्य वनसंरक्षक (प्रादेशिक) (सर्व).
१३. वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण (सर्व).
१४. उपवनसंरक्षक (प्रादेशिक) व उप वनसंरक्षक, सामाजिक वनीकरण (सर्व).
१५. विभागीय वन अधिकारी, प्रादेशिक (सर्व).
१६. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.

१७. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
१८. सचिव (वने) यांचे स्वीय सहायक, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
१९. सहसचिव (वने) यांचे स्वीय सहायक, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
२०. कार्यासन अधिकारी , फ-२/ फ-५, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२१. नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
२२. वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
२३. निवडनस्ती, फ-११